

Kanun dışı yakalanan veya tutuklanan kimselere tazminat verilmesi hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 15.5.1964 - Sayı : 11704)

No.
466

Kabul tarihi
7.5.1964

MADDE 1. — 1. Anayasa ve diğer kanunlarda gösterilen hal ve şartlar dışında yakalanan veya tutuklanan veyahut tutukluluklarının devamına karar verilen;

2. Yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar kendilerine yazılı olarak hemen bildirilmeyen;

3. Yakalanıp veya tutuklanıp da kanunu süresi içinde hâkim önüne çıkarılmayan;

4. Hâkim önüne çıkarılmaları için kanunda belirtilen süre geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetlerinden yoksun kılınan;

5. Yakalanıp veya tutuklanıp da bu durumu yakınlarına hemen bildirilmeyen;

6. Kanun dairesinde yakalandıktan veya tutuklandıktan sonra haklarında kovuşturma yapılmasına veya son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına veyahut beraetlerine veya ceza verilmesine mahal olmadığına karar verilen;

7. Mahkûm olup da tutuklu kaldığı süre hükümlülük süresinden fazla olan veya tutuklandıktan sonra sadece para cezasına mahkûm edilen kimselerin uğriyacıkları her türlü zararlar, bu kanun hükümleri dairesinde Devletçe ödenir.

8. Aynı cins suçtan mahkûm olanlar, itiyadi suçlular ve suç işlemeyi meslek veya geçinme vasıtası haline getirenler, 6 ve 7 nci bendler hükümlerinden faydalanamazlar.

MADDE 2. — 1 nci maddede yazılı sebeplerle zarara uğriyanlar, kendilerine zarar veren işlemlerin yapılmasına esas olan iddialar sebebiyle haklarında açılan dâvalar sonunda verilen kararların kesinleştiği veya bu iddiaların mercilerince karara bağlandığı tarihten itibaren üç ay içinde, ikametgâhlarının bulunduğu mahal ağır ceza mahkemesine bir dilekçeyle başvurarak uğriyacakları her türlü zararın tazminini isteyebilirler.

Dilekçede, zarar isteminde bulunan kimsenin açık adresinin, zarara sebebiyet verdiği ileri sürülen işlemlerin özetinin, zararın dayandığı sebepler ile sübut delillerinin ve tazmini istenen zararın neden ibaret olduğunun yazılı olması ve sübut delillerinin dilekçeye bağlı olarak verilmesi gereklidir.

Yukardaki fıkrada yazılı hususları kapsayan dilekçe, mahkeme kararıyla reddolunur.

Tazminat istemine esas olan işlem işi hükme bağlayan ağır ceza mahkemesince yapılmışsa, bu istemi incelemeye yetkili mahkeme, en yakın yer ağır ceza mahkemesidir.

MADDE 3. — 2 nci maddede yazılı yetkili mahkeme, zarar istemine dair dilekçe üzerine, üyelerinden birisini işin incelenmesiyle görevlendirir. Görevlendirilen üye, ilk önce, istemin kanunî süre içerisinde yapılmış olup olmadığını inceler. İstem süresi içinde yapılmışsa, görevli üye, hüküm ve karar dosyasını aldırtmak, her türlü incelemeleri yapmak ve gerekivorsa, tazminat isteminde bulunan kimsevi de dinlemek suretiyle delilleri topladıktan sonra, yazılı düşüncesini bildirmesi için evrakı Cumhuriyet Savcılığına gönderir.

Mahkeme, Cumhuriyet Savcısının yazılı görüşü üzerine, duruşma yapmaksızın kararını verir.

Bu karar aleyhine tebliğ tarihinden başlayarak bir hafta içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

MADDE 4. — Tazminatın miktarını tâvinde zarar talebinde bulunanların birinci maddede yazılı işlemlerin yapılmasına sebebolan ihmali veya kusurlu hareketleri de nazara alınır.

Tazminat talebine esas olan işlemlere tamamiyle kendi ihmali veya kusurlu hareketleri ile sebebolanlara tazminat verilmez.

MADDE 5. — Haklarında kovuşturma yapılmasına veya son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına karar verilmesi sebebiyle tazminat alanlardan aynı işten dolayı haklarında yeniden dâva açılanlara; ve

Beraet kararı sebebiyle tazminat alanlardan beraet hükmü aleyhine muhakemenin iadesi isteminin kabulü ile haklarında yeniden duruşma yapılmasına karar verilenlere;

Ödenen tazminat miktarınca o kişinin malları üzerine Hazinece ihtiyatı haciz konulabilir.

Dâva sonunda o kişi beraet ederse ihtiyatı haciz kalkar; mahkûm olduğu takdirde ödenen tazminat hükme lüzum olmaksızın Hazineye geri alınır veya ihtiyatı haciz konmuş ise genel hükümler uygulanır.

MADDE 6. — Bu kanun hükümleri disiplin yönünden yapılan tutuklamalar ve alınan tedbirlere uygulanmaz.

MADDE 7. — Tazminat talebi kabul olunmayan kimsenin sebebiyet verdiği masraf da kendisine yükletilir.

MADDE 8. — Yabancı devlet tabiiyetinde bulunan kişiler hakkında bu kanunun uygulanması, o devletin Türk vatandaşlarına aynı esasları uygulamakta bulunmasına bağlıdır.

MADDE 9. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11 Mayıs 1964

		Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 9.5.1964	1/544	1/311
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 11.5.1964	4/159	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi	C. Senatosu Tutanak Dergisi	Cilt Birleşim Sayfa	Cilt Birleşim Sayfa	Cilt Birleşim Sayfa	Millet Meclisi Tutanak Dergisi
21 138 338	15 121 298	23 1 2			
22 144 56	124 477,479:480:517.	18 508,527:531			
146 100:124	519,553,584:585,	29 75 3			
147 138:163	586:587,588:589.	30 99 322:334			
148 172:202	590:591				
149 219:232					

Millet Meclisi 457 ve 457 ye 1, 2 nci ek S. Sayılı basmayazılar Millet Meclisi 146, 18 ve 99 ncu Birleşim Tutanak dergilerine, Cumhuriyet Senatosu 328 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 124 ncu Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Anayasa, Adalet ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon; Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, İçişleri ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici Komisyon ile Karma Komisyon.